

Diarienummer: 0187/18

Handläggare: Camilla Nyman
Tel: 031 – 368 40 11
E-post: camilla.nyman@goteborg.com

Yttrande över Göteborgs Stads fotgängarprogram 2018-2025

Förslag till beslut i styrelsen för Göteborg & Co AB

Styrelsen föreslås besluta

- 1) Att med nedanstående kommentarer tillstyrka förslag till Göteborgs Stads Fotgängarprogram 2018-2025.
- 2) Att översända yttrande till Trafiknämnden.

Sammanfattning

Göteborg & Co har ombetts yttra sig över Göteborgs Stads fotgängarprogram. Programmet är framtaget av Trafikkontoret i samverkan med stadsbyggnadskontoret, park- och naturförvaltningen och fastighetsförvaltningen som en fördjupning av Göteborgs trafikstrategi, *Trafikstrategi för en nära storstad*, från 2015.

I programmet beskrivs vikten av att gynna stadens fotgängare och vilka bidragande faktorer är för en attraktiv stad att gå i. Programmet ger en nulägesanalys, beskrivning av vägledande principer för planeringen i framtiden samt en vision och målbild för ett gångvänligt Göteborg.

Ekonomiska konsekvenser

Utredningen visar på tydliga ekonomiska samhällsvinster ur både miljö- och hälsoperspektiv. Beräknat på bl.a. minskad långtidssjukfrånvaro och längre levnadslängd visar man på en samhällsvinst på ca 15 kronor per promenerad kilometer. Även minskade kostnader för dålig luftkvalitet, buller och trängsel ska tas i beräkning.

Faktiska kostnader för genomförandet av programmet kommer att presenteras i ett nästa skede då en handlingsplan kommer att arbetas fram.

Olika Perspektiv

Barnperspektivet

I Trafikkontorets utredning beskrivs att främjande av gångtrafik och gångstråk samtidigt som man prioriterar s.k. hastighetsseparering framför trafikslagsseparering, skapar utrymme för

rörlighet på olika sätt i staden. Mindre bilburen trafik i kombination med fler personer i stadsbilden som bidrar till liv och rörelse ger en känsla av trygghet för barn och unga som är en sårbar grupp i samhället. En prioritering av gångtrafikanter framför bilism bidrar dessutom till det miljömässiga hållbarhetsarbetet vilket skapar goda förutsättningar för framtida generationer.

Jämställdhetsperspektivet

Tillgänglighet spelar en viktig roll för jämställdheten i staden. Programmet beskriver på ett bra sätt problematiken kring att kvinnor i högre utsträckning än män känner sig mindre trygga i staden under kvällstid. Detta kan fler gångtrafikanter och en utbyggnad av gångstråk i viss mån bidra till att motverka. Vinterväghållning är ett annat område i fokus. Detta bidrar positivt till kvinnors hälsa, då kvinnor oftare än män drabbas av fallolyckor.

Mångfaldsperspektivet

Programmet åskådliggör stadens mångfald av fotgängare och dess olika behov och beskriver att den ökade rörelsefriheten för olika typer av människor är ett av de viktigaste ändamålen med en gångvänlig stad.

Miljöperspektivet

Det finns flera uppenbara fördelar med att omdisponera gaturummet till förmån för fotgängare. Utöver det faktum att gångtrafikanter inte kräver något fordon och därmed heller inga tillverknings- eller driftskostnader så beskriver utredningen att fler fotgängare leder till minskat buller och trängsel samtidigt som luftkvalitet och gröna ytor ökar i staden. Gångstråk i anslutning till hållplatser möjliggör för en större utnyttjande av kollektivtrafiken och bidrar därmed även till ökad måluppfyllelse sett till stadens klimatmål.

Omvärldsperspektivet

Gående och gångvänlighet är en trend som syns som runt om i världen. Genom att marknadsföra Göteborg som en hållbar, tillgänglig stad med attraktiva gröna miljöer i stadskärnan skapas konkurrensfördelar gentemot andra destinationer i världen.

Ärendet

Göteborg & CO har i uppdrag att marknadsföra och medverka i utvecklingen av Göteborg som turist-, mötes- och evenemangsstad. En av Göteborgs många styrkor är kombinationen av levande stadsmiljö och närheten till natur. För att kunna utnyttja stadens utbud och livfullhet och samtidigt kunna ta del av naturens många kvalitéer är tillgängligheten avgörande. Detta förutsätter ett väl fungerande samspel av kollektivtrafik, cykelstråk, vägnät och inte minst gångvänlighet.

Göteborg & Co anser att förslaget till fotgängarprogram är ambitiöst och väl genomarbetat, vars struktur och innehåll är lätt att ta till sig. En stad där fler väljer att gå stämmer väl med hur Göteborg redan idag presenteras som destination, bl.a. med formuleringar som "Göteborg är en unik stad med allt du behöver på bekvämt gångavstånd" och "Göteborg utforskas med fördel till

fots, men de blå spårvagnarna finns förstås alltid till hands om du blir trött i benen - - ". Dessutom innebär fler fotgängare flera vinster, dels i fråga om stadens attraktivitet och miljömässiga hållbarhetsarbete såväl som tillgänglighet och trygghet.

Det som Göteborg & Co saknar generellt är programmets behandling av besöksnäringens perspektiv. Besöksnäringen betraktas sedan flera år som en viktig och växande näring i svensk ekonomi och har under decennier varit en framgångsrik del av Göteborgsregionens strategier för tillväxt och attraktivitet. Att möjliggöra attraktiva och lättillgängliga gångstråk i turisttöta områden i staden, t.ex. mellan kollektivtrafikhubbar och evenemangsområde, mellan hotell och konferensanläggningar samt generellt i stadskärnan är en stor konkurrensfördel för staden och i vissa fall en förutsättning för att besökare ska välja Göteborg som resmål. Nedan illustreras närheten till stadens restaurang och hotellutbud som exempel på hur man kan utnyttja gångvänlighet i syfte att främja besöksnäringen i staden.

För att klara målsättningarna i Göteborgs Stads program för besöksnäringens utveckling till 2030, måste även fotgängarprogrammet göra särskilda avvägningar och ta hänsyn för att underlätta och främja initiativ och investeringar som stärker Göteborgs image som besöksvänlig stad och som även stödjer besöksnäringens utveckling. Göteborg har mycket att vinna på att skapa möjlighet för besökare att använda stadsrummet som ett utökat arenarum.

Programmet nämner i flera avsnitt göteborgarnas upplevelse av gångvänlighet. Invånarna i staden är den huvudsakliga målgruppen för programmet vilket gör det naturligt att fokus ligger på dessa. En målgrupp som förbises och som Göteborg & Co önskar att man ägnar utrymme åt i

programmet är de besökare som kommer till Göteborg i affärs- eller fritidssyfte. I de flesta fall är det samma förutsättningar som gäller för besökaren som för medborgaren, men kopplingen till framkomlighet i samklang med infrastruktur som p-platser, kollektivtrafik etc är än viktigare. Som ett exempel anser vi att avsnittet "Ökat besöksunderlag för verksamheter" (s 9) är förenklat och kräver ett utvecklat resonemang. Shopping och hotell är till exempel beroende av att besökare och kunder har möjlighet att ta med sig tunga väskor och kassar vilket, om detta försvåras, kan bidra till att minska affärsmöjligheten och i förlängningen hindra etableringar av verksamheter (dvs få motsatt effekt än den önskade).

Ur ett tillgänglighetsperspektiv vill vi betona att det som är bra för den tillfällige besökaren också är bra för göteborgaren. I fotgängarprogrammet saknar vi hur dialog, kommunikation och information kommer att kunna ske på flera språk och med symboler/piktogram i framtiden. (Vägvisning s 42 ff. samt Kommunikation och beteendepåverkande arbete s 50 ff.)

I samband med evenemang skapas ofta "tillfälliga möbleringar" som påverkar fotgängarens framkomlighet. Staden måste fortsatt ha ett flexibelt och tolerant förhållningssätt till arrangörers behov av logistik, markytor och säkerhet vilket vi anser behöver synliggöras på flera ställen i programmet (Gångnät och gångmiljö s 30 ff.).

I övrigt bör man överväga om även Avenyförningen och intressenter från hotellen, t.ex. Storhotellgruppen samt Svenska Mässan bör få möjlighet att yttra sig över programmet.

Bilagor

Bilaga 8 Remiss Göteborgs Stads fotgängarprogram 2018-2035

Expedieras

Trafiknämnden